

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausių ir teisiškai tikslų informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Sprendimas dėl strateginio tyrimo OI/1/2019/MIG dėl organų, rengiančių Euro grupės posėdžius, skaidrumo

Sprendimas

Byla OI/1/2019/MIG - **Atidaryta** 13/05/2019 - **Sprendimas** 03/12/2019 - **Susijusios įstaigos** Europos Sąjungos Taryba | Europos Komisija (Tolesnis tyrimas nėra pateisinamas) |

Šis strateginis tyrimas buvo susijęs su trijų parengiamųjų organų, dalyvaujančių rengiant Euro grupės posėdžius, skaidrumu. Atliekant tyrimą daugiausia dėmesio skirta prašymams suteikti viešą prieigą prie dokumentų, susijusių su Euro grupės ir šių parengiamųjų organų darbu, kuriuos Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija gavo po to, kai 2016 m. Euro grupė ėmėsi aktyvių skaidrumo priemonių.

Ombudsmenė nustatė, kad tiek Taryba, tiek Komisija tinkamai nagrinėjo atitinkamus prašymus suteikti viešą prieigą prie dokumentų. Ji taip pat pažymėjo, kad Euro grupė tuo pačiu ėmėsi veiksmų savo skaidrumo politikai gerinti. Be kita ko, tai yra planas sukurti viešai prieinamų Euro grupės dokumentų internetinę saugyklą ir pateikti daugiau informacijos apie piliečių teisę prašyti Tarybos turimų dokumentų. Įmtasi tolesnių veiksmų siekiant didinti Euro grupės darbo grupės skaidrumą.

Atsižvelgdama į šiuos patobulinimus, ombudsmenė užbaigia strateginį tyrimą.

Skundo aplinkybės

1. Euro grupė yra neoficialus organas, kuriame euro zonai priklausančių ES valstybių narių (toliau – euro zona) finansų ministrai susitinka aptarti su euro zonos ekonomine politika susijusių klausimų. Tai apima tokius klausimus kaip finansinę paramą gavusių euro zonos šalių priežiūra po programos įgyvendinimo arba valstybių narių biudžeto planų projektai.
2. Atsižvelgiant į euro zonos ekonominės politikos plataus masto poveikį piliečiams, Euro



grupės skaidrumas yra ypač svarbus. Piliečiai turėtų žinoti, kaip formuojama ši politika ir kaip priimami sprendimai, turintys įtakos jų kasdieniam gyvenimui.

3. Euro grupės posėdžius rengia trys parengiamieji organai: Ekonomikos ir finansų komitetas (EFK), Ekonominės politikos komitetas (EPK) ir Euro grupės darbo grupė. Nors EFK ir Ekonominės politikos komitetas, kurie yra Tarybos patariamieji organai, daugiausia teikia sekretoriato paramą, EDG, kuri yra specialios sudėties EFK, kurią sudaro tik euro zonos valstybių narių atstovai, visų pirma yra atsakinga už Euro grupės diskusijų rengimą. Didesnis Europos darbo grupės skaidrumas leistų suinteresuotiems ir aktyviems visuomenės nariams tikrinti šio svarbaus organo darbą ir galbūt padėti jį tobulinti.

4. Nepaisant jų įtakingo vaidmens, dar visai neseniai šių trijų parengiamųjų organų darbo skaidrumas buvo labai ribotas. Jų teikiama parama Euro grupei iš esmės nebuvo žinoma.

5. 2016 m. ombudsmenė pirmą kartą išklėlė Ekonomikos ir finansų komiteto, Ekonominės politikos komiteto ir Europos darbo grupės skaidrumo stokos klausimą, atsižvelgdama į strateginę iniciatyvą, kurioje buvo nagrinėjamas bendras Euro grupės skaidrumas [1] Nuo to laiko padaryta nedidelė pažanga šių trijų organų skaidrumo srityje. Nepaisant to, kad 2017 m. gegužės mėn. Komisija pažymėjo, kad norint sukurti ekonominę ir pinigų sąjungą reikia didesnio skaidrumo, kas sprendžia, ką ir kada spręsti visais valdymo lygmenimis [2] .

6. Ombudsmenė mano, kad Ekonomikos ir finansų komiteto, Ekonominės politikos komiteto ir Europos darbo grupės atlikto parengiamojo darbo skaidrumas yra būtinas, kad piliečiai geriau suprastų euro zonos ekonominės politikos formavimo procesus, kurie, kaip minėta pirmiau, jiems daro didelį poveikį.

7. Todėl 2019 m. gegužės mėn. ombudsmenė pradėjo strateginį šių trijų institucijų skaidrumo tyrimą.

Strateginis tyrimas

8. Šiame strateginiame tyrime daugiausia dėmesio skirta tam, kaip Taryba ir Komisija nagrinėjo prašymus leisti visuomenei susipažinti su dokumentais [3] , susijusius su Euro grupės ir jos trijų parengiamųjų organų darbu, kuriuos Taryba ir Komisija gavo nuo 2016 m. vasario mėn. (kai Euro grupė priėmė aktyvias skaidrumo priemones).

9. 2019 m. liepos 9 d. ir liepos 15 d. Ombudsmeno tyrimo grupė susitiko su Tarybos ir Komisijos atstovais ir aptarė šį klausimą, kad geriau suprastų, kaip abi institucijos taiko ES taisyklės dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su Euro grupe, Ekonomikos ir finansų komitetu, Ekonominės politikos komitetu ir Europos darbo grupe. Tyrimo grupė taip pat surinko informacijos apie tai, kad Taryba ir Komisija aktyviai skelbia atitinkamus dokumentus.

10. Per šiuos susitikimus institucijos tyrimo grupei pateikė visų atitinkamų prašymų leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, jų atsakymų pareiškėjams ir prašomų dokumentų



kopijas, taip pat visų atitinkamų dokumentų, kuriuos Taryba aktyviai viešai skelbia, kopijas.

11. 2019 m. rugsėjo mėn. Euro grupė nusprendė imtis tolesnių veiksmų, kad padidintų savo diskusijų ir EDG darbo skaidrumą. Kalbant apie pačią Euro grupę, buvo priimtas sprendimas sukurti viešai prieinamų Euro grupės dokumentų internetinę saugyklą, kad piliečiams būtų sudarytos palankesnės sąlygos susipažinti su informacija. Euro grupė taip pat nusprendė suteikti daugiau informacijos apie piliečių teisę prašyti Tarybos generalinio sekretoriato turimų dokumentų.

Pateiktos informacijos apžvalga

12. Nuo 2016 m. vasario mėn. Taryba ir Komisija gavo iš viso 52 prašymus leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, kurie buvo svarbūs šiam strateginiam tyrimui. Tarp dokumentų, su kuriais buvo prašoma leisti visuomenei susipažinti, buvo:

- euro grupės darbo programų projektus, kuriuos parengė EDG,
- EPK ir Ekonomikos ir finansų komiteto parengtas nuomones, laiškus, ataskaitų projektus ir dokumentus tokiais klausimais kaip ekonomikos valdymo stiprinimas ES,
- EFK, EDG ir Euro grupės posėdžių protokolai,
- EFK posėdžių darbotvarkių projektai,
- euro grupės darbo metodus,
- Komisijos nuomonės ir
- Euro grupės pareiškimai.

13. Didžioji dauguma Komisijos gautų prašymų buvo susiję su dokumentais, kurie anksčiau buvo paskelbti viešai. Taip nebuvo daugelio Tarybos gautų prašymų atveju. Taryba paaiškino, kad taip yra dėl to, kad šiuose prašymuose susipažinti su dokumentais nagrinėjami dokumentai buvo anksčiau nei Euro grupės 2016 m. skaidrumo iniciatyva. Kai kurie Komisijai pateikti prašymai taip pat buvo susiję su tuo pačiu (-iais) dokumentu (-ais).

14. Taryba leido daugumai ieškovų susipažinti su jų prašomais dokumentais arba jų dalimi, o Komisija suteikė galimybę visuomenei susipažinti su visais ieškovais, išskyrus du.

15. Visus prašymus dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais Taryba ir Komisija išnagrinėjo per nustatytus terminus, išskyrus labai kelis atvejus, kai atitinkama institucija atsakė vėluodama vieną ar dvi dienas.

16. Kalbant apie aktyvų skaidrumą, Taryba ir Komisija paaiškino, kad tam tikri su Euro grupės posėdžiais susiję dokumentai, pavyzdžiui, anotuotųjų darbotvarkių projektai, jos pirmininko pastabos, Euro grupės pareiškimai ir apibendrinamieji laišškai, skelbiami specialioje Tarybos interneto svetainėje po šių posėdžių [4]. Kiti dokumentai, susiję su Euro grupės darbu, skelbiami Tarybos internetiniame registre, jei jais grindžiamas jos darbas, pavyzdžiui, valstybių narių biudžeto planų projektai arba atitinkami Komisijos komunikatai. Be to, tam tikri Europos darbo grupės, Ekonominės politikos komiteto arba Ekonomikos ir finansų komiteto parengti dokumentai (pavyzdžiui, dokumentai, susiję su nuomonėmis dėl biudžeto planų projektų,



teminėmis diskusijomis arba finansinę paramą gavusių euro zonos šalių priežiūra po programos įgyvendinimo) taip pat skelbiami Komisijos interneto svetainėje [5] .

Ombudsmeno vertinimas

17. Ombudsmenė giria Tarybą ir Komisiją už tai, kaip jos išnagrinėjo jos patikrintas paraiškas dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais. Abi institucijos paprastai laiku atsakė pareiškėjams ir daugeliu atvejų suteikė galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais.

18. Be to, kalbant apie kelis atvejus, kai buvo visiškai arba iš dalies atsisakyta leisti susipažinti su dokumentais, tik kai kurie pareiškėjai prašė peržiūrėti sprendimą. Tai leidžia manyti, kad beveik visi pareiškėjai buvo patenkinti jų prašymo rezultatais ir, jei buvo atsisakyta leisti susipažinti su dokumentais, institucijos pateiktais argumentais.

19. Kalbant apie aktyvų skaidrumą, ombudsmenė pažymi, kad kai kurie svarbūs dokumentai, susiję su Euro grupės susitikimais, pavyzdžiui, šių susitikimų protokolai (toliau – apibendrinamieji laiškai) arba Euro grupės pareiškimai, yra aktyviai skelbiami viešai. Ji ragina Tarybą ir Komisiją, taip pat pačią Euro grupę imtis tolesnių veiksmų šia kryptimi, kad būtų aktyviai prieinama kuo daugiau informacijos.

20. **Palankiai vertinamas** planas sukurti viešai prieinamų Euro grupės dokumentų internetinę saugyklą, kad piliečiai galėtų lengviau susipažinti su informacija, taip pat sprendimas suteikti daugiau informacijos apie piliečių teisę prašyti Tarybos generalinio sekretoriato turimų dokumentų.

21. Kalbant apie atitinkamus Ekonomikos ir finansų komiteto, Ekonominės politikos komiteto ir Europos darbo grupės posėdžius, Ombudsmenas atkreipia dėmesį į neseniai persvarstytos Euro grupės skaidrumo politikos patobulinimus [6] . Be kitų dalykų, Euro grupė susitarė:

- patobulinti Europos darbo grupės tinklalapį, suteikiant daugiau informacijos apie EDG funkcijas, narystę ir buvusius pirmininkus,
- paskelbti EDG posėdžių datas ir
- paskelbti Euro grupės susitikimų (be anotuotų) darbotvarkių projektus, kuriuos EDG patvirtina likus *kelioms dienoms iki Euro* grupės susitikimų.

22. Atsižvelgdamas į šias pastarojo meto pastangas, ombudsmenas užbaigia šį strateginį tyrimą. Ji toliau stebės trijų parengiamųjų organų, remiančių Euro grupės darbą, skaidrumą.

Išvada

Ombudsmenas užbaigia šį strateginį tyrimą ir daro tokią išvadą:

Šiame etape papildomų tyrimų nėra.



Apie šį sprendimą bus pranešta Tarybai ir Komisijai.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2019 12 03

[1] Daugiau informacijos rasite: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/48285> [Nuoroda].

[2] 2017 m. gegužės 31 d. Komisijos diskusijoms skirtas dokumentas dėl ekonominės ir pinigų sąjungos stiprinimo, COM(2017) 291.
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_en.pdf [Nuoroda].

[3] Pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TEXT/HTML/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Nuoroda].

[4] Žr.: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/eurogroup/> [Nuoroda] (dokumentus galima rasti posėdžių kalendoriuje atitinkamo posėdžio skirsnyje).

[5] Visas ombudsmeno susitikimų su Taryba ir Komisija ataskaitas galima rasti adresu
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/53933> [Nuoroda].

[6] Žr. <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/122230> [Nuoroda].